

Föreskrifter för avfallshantering i Östhammar kommun

Inledande bestämmelser

Bemyndigande

1 § Med stöd av 15 kap. 38, 39 och 41 §§ miljöbalken (1998:808) och 9 kap. 1 och 2 §§ avfallsförordningen (2020:614) meddelar kommunfullmäktige dessa föreskrifter för avfallshantering i Östhammar kommun.

Definitioner

2 § Följande termer och begrepp används i dessa föreskrifter med de betydelser som anges här:

1 Med avfall för vilket kommunen har behandlingsansvar avses detsamma som i 15 kap. 20 § miljöbalken, det vill säga

1. kommunalt avfall
2. avloppsfraktioner och filtermaterial från enskilda avloppsanläggningar, som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter, om anläggningen endast används för
  - a. hushållspillvatten, eller
  - b. spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållspillvatten,
3. latrin från torrtoaletter och jämförliga lösningar.
4. bygg- och rivningsavfall som inte produceras i en yrkesmässig verksamhet (gäller från 1 januari 2023)

Med kommunalt avfall avses detsamma som i 15 kap 3§ miljöbalken, det vill säga avfall från hushåll och sådant avfall från adra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, dock inte

1. avfall från tillverkning,
2. avfall från jord- och skogsbruk,
3. avfall från fiske,

4. avfall från septiktankar, avloppsnet och avloppsrening,
  5. bygg- och rivningsavfall och
  6. uttjänta bilar.
- a) Med kärl- och säckavfall avses den del av det kommunala avfallet som får läggas i kärl eller säck.
  - b) Med grovavfall avses kommunalt avfall som är tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.
  - c) Med trädgårdsavfall avses kommunalt avfall som utgörs av sådant biologiskt avfall som uppstår vid normalt nyttjande av trädgård vid bostadshus.
  - d) Med farligt avfall avses ett ämne eller föremål som är avfall och som är markerat med * i bilaga 4 till avfallsförordningen eller som omfattas av föreskrifter som har meddelats med stöd av 12 § avfallsförordningen.
  - e) Med konsumentelavfall avses detsamma som i 13 § förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.
  - f) Med före detta livsmedel avses butiksavfall av animaliskt ursprung enligt förordningarna 1069/2009/EG och 142/2011/EU.
  - g) Med matavfall avses allt biologiskt nedbrytbart avfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen i hushåll, restauranger, storkök, butiker och liknande och som skulle kunna, eller har kunnat, användas som livsmedel och som utgör kommunalt avfall. I begreppet matavfall som utgör kommunalt avfall ingår också avfall som hålls ut i vasken (flytande livsmedel såsom mjölk eller livsmedel som sköljs ur förpackningar) i de fall detta samlas upp i tank. Förutom detta ingår också skal, ben och liknande som visserligen inte är mat men ändå intimt förknippat med mat. Butiksavfall av animaliskt ursprung utgör dock före detta livsmedel i enlighet med punkten (f) ovan.
  - h) Med restavfall avses sorterat kärl- och säckavfall, dvs det avfall som kvarstår när matavfall, grovavfall, farligt avfall, förpackningar, returpapper, elavfall och annat avfall som omfattas av producentansvar, har sorterats ut från hushållets kärl- och säckavfall.

- 2) Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.
- 3) Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.
- 4) Med den avfallsansvariga nämnden avses kommunens Kommunstyrelsen.
- 5) Med den tillsynsansvariga nämnden avses kommunens Bygg- och miljönämnd.
- 6) Med behållare avses kärl, container, säck, latrinbehållare, fettavskiljare eller annan anordning för uppsamling av kommunalt avfall.
- 7) Med små avloppsanläggningar avses slutna tank, slamavskiljare, minireningsverk och andra motsvarande anläggningar som ger upphov till avfall för vilket kommunen har behandlingsansvar.

För definitioner av andra termer och begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. Miljöbalken och till avfallsförordningen.

Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information

3 § Den avfallsansvariga nämnden har verksamhetsansvar, enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, för hanteringen av kommunalt avfall i kommunen, med särskilt ansvar för kommunalt avfall som utgörs av farligt avfall samlas in och transporteras till en behandlingsanläggning.

Hantering av det avfall som omfattas av kommunens ansvar utförs av den eller dem som kommunen anlitar för ändamålet, nedan kallad renhållaren.

4 § Tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken utförs av den tillsynsansvariga nämnden.

5 § Kommunstyrelsen informerar hushållen om krav och hantering avseende förpackningar, returpapper och konsumentavfall i enlighet med gällande producentansvar.

Betalning och information

6 § Avgift ska betalas för den insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har antagit med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.

7 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldiga att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor på eller är verksamma inom fastigheten om gällande regler för avfallshantering.

Sortering och överlämning av kommunalt avfall

Sortering av avfall

8 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ska sortera ut avfallsslag i enlighet med bilaga 1 och hålla det skilt från annat avfall.

9 § Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheter att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter ska överlämnas till renhållaren för borttransport.

Skyldighet att överlämna kommunalt avfall

10 § Avfall för vilket kommunen har ansvar ska lämnas till renhållaren om inte annat sägs i dessa föreskrifter eller i bilagorna till dessa föreskrifter. Utsorterade avfallsslag hämtas vid fastigheten, vid överenskommen eller anvisad plats enligt 19 § eller lämnas enligt vad som framgår av bilaga 1. Det utsorterade avfallet ska transporteras bort så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår. Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av kommunalt avfall från fastigheten. Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare ska upplysa kommunen om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshanteringen för fastigheten.

Emballering av kommunalt avfall samt placering av behållare

11 § I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och utrymmet är avsedd. Närmare krav på emballering med mera framgår av bilaga 1. Glödande avfall får inte lämnas till kommunens avfallshantering.

Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning

Anskaffande och ägande

12 § De behållare och annan utrustning som används i kommunen framgår av bilaga 3.

13 § Ägare av behållare ansvarar för märkning, reparation och, vid behov, utbyte av behållare. Märkning ska ske enligt anvisning från renhållaren.

Anläggande

14 § Vid nyanläggande av små avloppsanläggningar samt fettavskiljare ska inte avstånd mellan uppställningsplats för slambil och anslutningspunkt för tömning överstiga 10 meter såvida inte särskilda skäl föreligger. Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än 5 meter, om inte särskilda skäl föreligger.

Rengöring och tillsyn

15 § Fastighetsinnehavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av

behållare samt anläggning. Behållare och anläggningar ska ges regelbunden service för att förebygga störningar i anordningens funktion och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt. Både behållare och andra inom fastigheten förekommande anläggningar, anordningar och utrymmen för avfallshantering ska skötas så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras.

Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck

16 § Behållare får inte fyllas mer än att den kan stängas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den eller att arbetsmiljökrav inte kan tillgodoses. Behållare bör vara fri från snö och is vid hämtningstillfället. Behållare ska vara uppställda så att hantering med den utrustning som används i kommunens insamlingssystem kan ske och att hämtning underlättas. Kärl ska placeras och vändas så att de kan hämtas med baklastande bil där sådan används. Renhållaren ska ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas till renhållaren. Ändringar ska utan anmaning meddelas renhållaren. Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska försluta latrinbehållare och rengöra den på utsidan innan hämtning sker.

Åtgärder inför hämtning av avfall från anläggningar avsett för slam

17 § Inför tömning ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske med det fordon som används. Små avloppsanläggningar; slutna tankar, BDT, slamavskiljare, minireningsverk och fettavskiljare ska vara lätt tillgängliga för tömning. Lock eller manlucka som öppnas manuellt får inte vara övertäckt eller fastfruset när tömning ska ske. Lock eller manlucka får väga högst 15 kilo, om inte särskilda skäl föreligger. Om brunnen eller tanken öppnas genom att locket kan dras åt sidan får locket väga högst 35 kilo, om inte särskilda skäl föreligger. Anläggningen ska vara tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med hänsyn till anläggningens beskaffenhet och belägenhet. Avstånd mellan uppställningsplats för slambil och enskilda avlopp får vid hämtning inte överstiga 25-meter om inte särskilda skäl föreligger. För nya anläggningar ska avståndet mellan uppställningsplats för slambil och anläggningen inte överstiga 10-meter om inte särskilda skäl föreligger. Om särskilda skäl föreligger och avloppsanläggning placeras längre bort än 10 meter ska fastighetsinnehavaren tillhandahålla en anslutning/koppling max 10 meter från uppställningsplats med tillhörande slang till anläggningen.

Tydliga instruktioner som behövs i samband med hämtning ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren och nyttjanderättshavaren i god tid innan tömning och ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till anläggningen. När anläggningen är belägen utanför fastigheten ska den vara markerad med skylt som anger till vilken fastighet anläggningen tillhör.

Fastighetsinnehavaren är skyldig att vidta erforderliga åtgärder för att skydda sin anläggning från skador vid tömning. Renhållaren har rätt att lämna kvar

vattenfasen i slamavskiljare efter verkställd slamtömning. Renhållaren ska ha tillträde till de utrymmen på fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, låskoder och dylikt ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren och vid behov överlämnas till renhållaren. Ändringar ska utan anmaning meddelas renhållaren.

18 § Efter anslutning till kommunalt avloppsnät eller annan godkänd avloppsanläggning som innebär att befintlig anläggning tas ur bruk, ska sluttömning ske. Sluttömning ska beställas av fastighetsinnehavaren.

Hämtnings- och transportvägar

19 § Hämtning av kommunalt avfall inom hämtningsområde 1-2 sker normalt vid fastighetsgränsen, vid en överenskommen plats eller vid en av kommunen anvisad plats (hämtningsställe). Behållare ska normalt ställas vid fastighetsgräns så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt såvida inte särskilda skäl föreligger eller det är fråga om tömning av särskilda behållare såsom enskilda avlopp och fettavskiljare.

20 § Behållare ska vara uppställd enligt renhållarens anvisningar på hämtningsdagens morgon. Om behållare är placerad längre bort betalas ett gångvägställage med en avgift för varje påbörjad femmetersintervall. Varje hinder i form av trappsteg, olåst dörr, sopskåp och grind och bom ökas avståndet med 1 meter. Varje hinder i form av låst dörr, låst sopskåp och låst grind och bom ökas avståndet med 2 meter. Hinder enligt ovan påverkar alltså avgiften.

21 § Fastighetsinnehavaren ska se till att transportväg fram till behållarens hämtnings- och tömningsplats hålls i farbart skick för hämtningsfordonet. Erforderlig vändmöjlighet ska finnas. Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

22 § Enskild väg som utnyttjas vid hämtning av kommunalt avfall ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle, för de hämtningsfordon som normalt används i hämtningsområdet. Erforderlig vändmöjlighet ska finnas. Om farbar väg inte kan upprättas ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren avlämna avfallet på plats som överenskommes med renhållaren eller anvisas enligt 19 §.

23 § Fastighetsinnehavaren ska se till att den väg som behållaren behöver dras av den som utför hämtningen hålls i sådant skick att behållare utan svårighet kan förflyttas. Dragvägen ska inför hämtning hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

24 § Hämtningsställe för hämtningsområde 3 är av kommunen godkänd brygga. Hämtningsställe för hämtningsområde 4 är av kommunen anvisad och godkänd plats på fastlandet.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

25 § Kommunen är indelad i 4 hämtningsområden.

1. Sammanhängande bebyggelse fastland, detaljplanelagda områden med i huvudsak permanentboende.
2. Övriga fastlandsområden och öar med bro eller färjeförbindelse.
3. Öar utan bro eller färjeförbindelse.
4. Vissa öar undantagna från sjöhämtning.

Områdena framgår av bilaga 2.

26 § Ordinarie hämtning av kommunalt avfall sker med de intervall som framgår av bilaga 3.

Åtgärder om föreskrift inte följs.

27 § Renhållaren har rätt att inte utföra ordinarie hämtning om föreskrifterna i 16 § och 17 inte följs. Avfallet ska efter rättelseåtgärder från fastighetsinnehavaren hämtas vid nästa ordinarie hämtningstillfälle.

Särskilt om kommunalt avfall från verksamheter

28 § Kommunalt avfall från verksamheter ska hållas skilt från annat avfall. För kommunalt avfall från verksamheter gäller 8-23 §§ om ej annat anges i dessa föreskrifter.

Annat avfall än kommunalt avfall från verksamheter

Uppgiftsskyldighet

29 § Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än kommunalt avfall ska lämna de uppgifter om arten, sammansättningen, mängden eller hanteringen av avfallet som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

Enligt 4 kap 9 § avfallsförordningen ska den som är innehavare av en hamn lämna uppgift om behovet av avfallshantering enligt avfallsförordningen till kommunen.

Undantag och dispens

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

30 § Anmälan om kompostering eller ansökan om annat omhändertagande av kommunalt avfall på den egna fastigheten och andra undantag från avfallsföreskrifterna handläggs av tillsynsansvarig nämnd enligt vad som anges nedan.

Anmälan och ansökan ska vara skriftlig och innehålla uppgifter om vilka avfallsslag som avses omhändertas samt en redogörelse för på vilket sätt omhändertagandet ska ske så att eventuell påverkan på miljön och människors hälsa kan bedömas. Av ansökan eller anmälan ska framgå den tidsperiod som avses och uppgifter om de beräknade avfallsmängderna. Ansökan enligt bestämmelserna i 32, 33 och 34 §§ ska ske senast en månad före den avsedda uppehållsperioden.

Uppehåll i hämtning av kommunalt avfall medges för maximalt 12 månader per ansökningstillfälle.

Kompostering, annan återvinning eller bortskaftande av visst kommunalt avfall

31 § Avfall får endast tas om hand på den egna fastigheten enligt vad som anges nedan och under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

32 § Trädgårdsavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan. Torrt trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering får eldas endast om det kan ske utan att olägenhet uppstår och inte strider mot andra föreskrifter eller beslut.

33 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv avser att kompostera matavfall och liknande avfall från fastigheten på sin fastighet, ska anmäla detta till tillsynsansvarig nämnd. Kompostering av matavfall och liknande avfall på fastigheten ska ske i skadedjursäker behållare och på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna kompostjorden.

34 § Kompostering av latrin på fastigheten får, efter ansökan, medges i särskild därför avsedd anläggning på fastigheten, s.k. förmultningsanläggning eller liknande anläggning för omhändertagande av latrin för användning av näringsämnen. Ansökan om omhändertagande av latrin genom egen anläggning ska innehålla en komplett beskrivning av anläggningen. Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna latrin.

35 § För enskilda avlopp kan fastighetsinnehavare eller den nyttjande rättshavare som äger anläggningen, efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd medges utsträckt hämtningsintervall för avfall från anläggningen. Förlängt intervall kan medges under förutsättning att nämnden utifrån ansökan med uppgifter om anläggningens belastning och beskaffenhet kan bedöma att hämtning inte behöver utföras med ordinarie intervall, utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Det är fastighetsinnehavarens ansvar att hämtning anpassas till anläggningens behov. Medgivande om utsträckt hämtningsintervall kan återkallas om kommunen konstaterar att förutsättningarna för sådant inte är uppfyllda.

Gemensamma avfallsbehållare

36 § Två närboende fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan efter ansökan till bygg och miljönämnden viss tid medges rätt att använda gemensam avfallsbehållare under förutsättning att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. En av fastighetsinnehavarna ska förbinda sig att ansvara för uppställningsplats.

Medgivande om gemensam avfallsbehållare kan återkallas om kommunen konstaterar att förutsättningar för medgivandet inte längre är uppfyllda.

Uppehåll i hämtning

37 a § Uppehåll i hämtning av kärll- och säckavfall (kommunalt avfall) latrin och slam vid permanentbostad kan efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas under en sammanhängande tid om minst sex månader och maximalt 12 månader.

37 b § Uppehåll i hämtning av kärll- och säckavfall (kommunalt avfall), latrin och slam vid fritidsbostad kan efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas under hela hämtningssäsongen. En förutsättning för sådant uppehåll avseende slam är att hämtning av avfall från anläggningen har skett i anslutning till föregående hämtningssäsong.

**Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna
kommunalt avfall till kommunen**

38 § Kommunen får efter ansökan till den tillsynsansvariga nämnden, om det finns särskilda skäl, medge dispens för fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare från förbudet i 15 kap. 24 § 1 st. miljöbalken om den som ska hantera avfallet med stöd av dispensen kan göra det på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft 2022-01-01 och ersätter föreskrifter för avfallshantering för Östhammars kommun 2021-01-01 som upphör att gälla.

Till detta dokument hör även bilagor;

Bilaga 1 Anvisningar sortering överlämnande

Bilaga 2 hämtningsområden

Bilaga 3 abonnemang, hämtningsintervall och avfallsbehållare